

Lyssna på Vova!

Hösten 2018 stod Volodymyr Zelenskyj på scen i sin bejublade tv-show Kvartal 95 och frågade det enorma auditoriet: ”Ska jag ställa upp som presidentkandidat? Låt oss se, vad talar för och vad emot...”

Jag har en juridisk slutexamen. Det är väl ett plus? Ändå har jag aldrig verkat som politiker. Och den saken är väl ett ännu större plus?? Men hur är det egentligen: kan man vara president utan att stjäla? Det är förstås en retorisk fråga – ingen har ännu försökt!

Zelenskyj är suverän på att leverera sina skämt, det går undan i hisnande fart, publiken kiknar och viftar med blågula flaggor. Han drar sig inte för att ta upp sin ifrågasatta närhet till oligarken Igor Kolomoiskyj och påpekar att därifrån kommer inte en slant – Kolomoiskyj skulle inte ha blivit Koloemoiskyj om han hade satsat på så osäkra hästar...

Ett tag blir tonen lite allvarligare – hur ska det gå för Studio Kvartal 95? Det är gruppen som fick sin start i Zelenskyjs hemstad Kryvyj Rih och som efter flytten till Kiev blev Ukrainas populäraste underhållningsproducent med filmer, tv-serier och så den direktsända lördagshoven Kvartal 95.

Där var det fritt fram för satir och fräna skämt – politikerna, kyrkan, korruptionen, polisen – ingen gick fri. Det var intelligent och kvickt, ibland grovt men alltid träffande, och Kvartal 95 blev känt i hela den ryskspråkiga världen. Och fastän tv-sändningarna i Ryssland stoppades 2014 kan även ryssarna än så länge att se Kvartal 95 på Youtube.

Men precis som i Kvartal 95:s tv-serie *Folkets tjänare*¹ fanns det i shownumren en underliggande vädjan om fred och samförstånd i ett framtida Ukraina.

¹ 23 avsnitt av serien finns på YLE Arenan med finsk textning. <https://arenan.yle.fi/1-50173655>, t.o.m. juni 2020.

En president som det svänger om. Scener från Volodymyr Zelenskyjs (i mitten) lördagsshow ”Kvartal 95”

Det går nästan att läsa texterna som ett programutkast och mycket återkom också i Zelenskyjs installations-tal² där han uppmanade ukrainarna att hålla ihop och göra det omöjliga möjligt.

*Vi ska leva hyggligt, i vänskap med grannen
frågan om språken ska lösas snabbt –
hur bra går det inte att älska på ukrainska!
Tillsammans behöver vi inte klaga
fastän gasen blir dyrare eller helt stängs av.
Bättre att brinna här än förgås där borta.*

Samtidigt förbisåg Kvartal 95-gruppen minsann inte hoten och svårigheterna i Ukraina. Med Zelenskyj i centrum sjöng de om det förlorade Krim, om kriget, om den interna splittringen.

*Ukraina, mitt land, min oro är stor
du slits i bitar, som om du inte fanns.
I sydost vill man lämna – men för att gå vart då?
Vi hör ju ihop, men tilliten fattas.
Man grälar om farfars politiska hemvist
om vem som har livnärt oss i tjugo år
om vem som är skyldig ...*

Det fattas varken självinsikt eller självkritik när gruppen i ett nummer ber fosterlandet om hjälp mot all svaghet, girighet och dumhet... Och i ett annat tar avstånd från oförtjänt barmhärtighet och förnedrande medlidande. Men också här bärs texten fram med energisk och engagerande optimism.

*Om vi slutar tygla sanningen
om vi slutar böja ryggen.
Då kommer en dag av självrespekt
utan pladder och patetiska sånger.*

² <https://www.president.gov.ua>

Idag har Volodymir Zelenskyj givetvis lämnat scenen, men i hans spänstiga och uppfordrande nummer i Studio Kvartal 95³ riktar han sig, bland mycket annat, direkt till de miljoner ukrainare som lämnat sitt land som är i trängande behov av specialister. ”Kom hem och pröva på möjligheterna i Ukraina”, sjunger han. ”Ta fram Ukraina på Google – var finns ett annat land som rymmer både Dnjepr och Karpaterna?”

---

3 https://youtu.be/_WxrBYk2FoY

Gång på gång hette det i Kvartal 95: ”Lev så att du kan se dina barn i ögonen!” I sitt installationstal uppmanade Volodymir Zelenskyj sedan ämbetsmännen att inte hänga upp bilder på honom utan istället bilder på sina barn.

Och han slutade så här: ”Jag har gjort allt vad jag kunnat för att få ukrainarna att skratta. Det var min uppgift. Nu skall jag göra allt vad jag kan så att ukrainarna åtminstone inte ska gråta längre.”

KRISTINA ROTKIRCH